

Nefndasvið Alþingis
 Þórshamri v/Templarasund
 150 Reykjavík.

Reykjavík, 18. apríl 2005
 Tilv. 2005040097/0.2

Efni: Um 241. mál - sala áfengis

Visað er til bréfs hv. allsherjaruefndar Alþingis dags. 8. apríl 2005.

Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins (ÁTVR) tekur ekki afstöðu til þess, hvernig haga skuli dreifingu áfengis í landinu. Umsögn verslunarinnar takmarkast við, að hverju þurfi að huga, áður en hv. Alþingi metur, hvort samþykkja skuli þær tillögur, er fram eru komnar í því frumvarpi sem hér er til umfjöllunar.

ÁTVR hefur nýverið birt ársskýrslu um rekstur 2004. Á bls. 38 í skýrslunni kemur fram að ÁTVR seldi tæpa 16 milljónir lítra áfengis. Þar af voru um 700 þús. lítrar af sterku áfengi eins og það er skilgreint í frumvarpi því, sem hér er um fjallað. Sterkt áfengi er því um 4,4% af því magni sem ÁTVR dreifir. Skv. ákvæðum frumvarpsins er gert ráð fyrir að allt að 95,6% af áfengum drykkjum yrði dreift utan verslana ÁTVR.

ÁTVR rekur nú 45 vínbúðir auk netverslunar. Vínbúðirnar eru mjög misjafnar að stærð og er vöruval frá 100 sölutegundum í 2000 tegundir. Samkvæmt ákvæðum laga ber að selja vörur ÁTVR á jafnaðarverði um land allt. Næsta ljóst er að yrði sala ÁTVR eingöngu bundin við "sterkt áfengi" er ekki forsenda til rekstrar fleiri en 1 - 2 verslana, sem eðli máls samkvæmt yrðu á höfuðborgarsvæðinu.

Um 1. gr.

Vísað er til þess sem að framan greinir um skiptingu sölu ÁTVR í "sterkt áfengi" og annað áfengi. Í b-lið greinarinnar er gert ráð fyrir að ÁTVR hafi heimild til að dreifa áfengi, sem í er minna en 22% af vínanda, í vínbúðum sínum samkvæmt samningum við birgja. Í greinargerð er ekki skýrt hvers konar heimildir birgjar eigi að veita fyrirtæki ríkisins til athafna. Ekki er heldur skilgreint hvað felist í orðinu "birgir". Hefðbundin notkun þess hjá ÁTVR er birgir sá er selur fyrirtækinu vörur til endursölu og samkvæmt gildandi reglum getur birgir verið hvaðan sem er úr veröldinni. Skýrt þarf að koma fram, um hvað ÁTVR eigi að semja við birginn.

Skv. ákv. 2. gr. laga um verslun með áfengi og tóbak nr. 63/1969 hefur ÁTVR heimild til að flytja inn áfengi. Heildsalar áfengis hafa nokkrum sinnum véfengt rétt ÁTVR til slíkrar starfsemi og borið ágreiningsefnið undir úrskurðaraðila samkeppnismála. Í öllum tilvikum varð niðurstaðan sú að ÁTVR voru sett slík skilyrði um aðgreiningu samkeppnisrekstrar og einkasölu, að hagkvæmnisástæður leiddu til að ÁTVR hætti alfarið innflutningi, þrátt fyrir ótvíræðar heimildir laga. ÁTVR telur næsta ljóst að sama staða muni koma upp milli þeirra, sem leyfi hafa til sölu áfengis í smásölu og ÁTVR og upp

SKRIFSTOFUR

STUÐLAHÁLSI 2 110 REYKJAVÍK

SÍMI 560 7700 FAX: 560 7757

www.vinbud.is • atvr@atvr.is

Á
T
V
R

kom milli heildsala og ÁTVR. Smásalarnir muni þá krefjast glöggs aðskilnaðar milli einkasölurekstrar ÁTVR og þess rekstrar sem sambærilegur væri við þann, sem þeir hafa fullt leyfi til að stunda. Í þessu samhengi myndu einhvers konar samningar við birgja engu máli skipta. Niðurstaðan yrði sú að ÁTVR yrði að halda sig eingöngu við þær vörur, sem ótvírætt einkaleyfi fyrirtækisins næði til, og takmarka starfsemi sína við þau 4,4% vörumagns, sem ÁTVR nú dreifir.

Um 2. gr. b-lið

Vandséð er hvernig framfylgja á þeim ákvæðum að áfengi megi ekki selja undir kostnaðarverði þ.e. endanlegu innkaupsverði að viðbættum opinbernm gjöldum auk virðisaukaskatts. Í greinargerð er sagt að ákvæði þetta eigi að tryggja hagsmuni ríkissjóðs af innheimtu opinberra gjalda og koma í veg fyrir óeðlilegt undirboð.

Ákvæði það, sem hér um ræðir, virðist kalla á víðtækt eftirlit með kostnaðarverði áfengis. Nákvæmlega sama vara getur haft mismunandi kostnaðarverð eftir því af hvaða birgja hún er keypt, háð gengi sem skráð er þegar hún er flutt inn, flutningskostnaði eða tæknibreytingum. Sala á áfengum drykkjum er ekkert frábrugðin annarri verslun að því leyti að innkaup rima ekki alltaf á móti raunverulegri eftirspurn. Um nokkurra ára skeið hefur "sala á lækkuðu verði" verið næsta reglulegur þáttur í rekstri vínbúða ÁTVR. Fjármálaráðuneytið hefur heimilað ÁTVR að lækka verð á birgðum vöru sem fallið hefur úr svokölluðum kjarna, sem er aðalsöluflokkur skv. innkaupareglum ÁTVR. Þessi gjörð hefur annars vegar lágmarkað tjón ÁTVR vegna birgða sem voru lítt seljanlegar m.a. vegna ákvæða um úreldingu vöru, "best fyrir ákvæði", en hins vegar hefur tiltækið mælst vel fyrir einkum hjá þeim sem kvarta undan of háu verði á áfengi.

Um 5. gr.

Telja verður eðlilegt að mælt sé fyrir um hvernig áfengi, sem gert er upptækt til ríkissjóðs, skuli ráðstafað. Miðað við efni frumvarpsins telur ÁTVR heppilegast að varan verði seld hæstbjóðanda á uppboði. Fáist eigi boð jafnhátt áfengisgjaldi, verði vörunni eytt.

Um 10. gr.

a-liður: Vakin er athygli á að skv. ákvæðum reglugerðar um smásölu og veitingar áfengis nr. 177/1999 er nú heimilt að hafa vínbúð opna frá kl. 8:00 - 23:00. Vínbúðir skulu vera lokaðar á helgidögum þjóðkirkjunnar, sumardaginn fyrsta, 1. maí, 17. júní og fyrsta mánudag í ágúst.

c-liður: Heimildir sveitarstjórna til veitingar smásöluleyfis eru óljósar. Það er skilningur ÁTVR eftir athugun á ÍSAT-flokkun Hagstofu Íslands að ekki fengist leyfi til rekstrar ýmissa núverandi vínbúða ÁTVR yrðu þær sameinaðar rekstri samstarfsaðila ÁTVR. Rekstur allra vínbúðanna hefur þó gengið áfallalaust og öll leyfi sveitarstjórna, vinnueftirlits og heilbrigðiseftirlits eru til staðar.

Í 3. mgr. greinargerðar segir að á nokkrum stöðum sjái einkaaðilar nú þegar um sölu á áfengum drykkjum fyrir ÁTVR með sérstöku samkomulagi við fyrirtækið. Hið rétta er að ÁTVR rekur allar vínbúðir á Íslandi. ÁTVR er formlegur leigutaki að því húsnæði sem hýsir reksturinn og allar innréttingar þar eru eign ÁTVR. Allt bókhald er fært af ÁTVR og allt andvirði sölu skilað samtímis inn á reikninga ÁTVR sé um kortasölu að ræða en öllu lausafé skilað að kvöldi dags úr afgreiðslukössum ÁTVR inn á bankareikning ÁTVR. Verslunarstjóri vínbúðar er undantekningarlaust starfsmaður ÁTVR og háður lögum um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins og þeim fyrirmælum, sem starfsmönnum ÁTVR eru sett þ.á m.

siðareglum ÁTVR.

Á s.l. ári fóru um 20 milljarðar króna um reikning ÁTVR. Af þeirri veltu voru 68,5% hlutdeild áfengisgjalds, tóbaksgjalds og virðisaukaskatts í virði voru að viðbættum arði ÁTVR til ríkissjóðs. Þótt hin formlega innheimta skatta sé ekki öll á hendi ÁTVR þá skiptir miklu máli hvernig með þessi verðmæti er farið. Þess verður ekki minnst að nokkru sinni hafi orðið vanskil á því fé sem ÁTVR bar að skila til ríkissjóðs eða sú rýrnun hafi orðið á vörum eða fé ÁTVR, sem ekki telst hégómi einn í samanburði við flesta þá verslun, sem upp er talin með jákvæðum formerkjum í 10. gr. frumvarpsins.

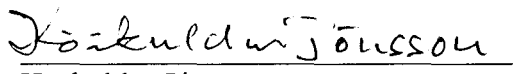
ÁTVR leggur áherslu á það hlutverk verslunarinnar að fylgja eftir lagaákvæðum um lágmarksaldur þeirra, sem kaupa áfengi. Tíðum er véfengt að þeirra ákvæða sé gætt sem skyldi en á síðari árum hefur verið unnt að sannreyna kvartanir foreldra með athugun á myndum úr öryggiskerfi og í flestum dæmum hafa foreldrar verið fullvissaðir um að börn þeirra hafi ekki verið í beinum viðskiptum við verslunina. Á þetta er bent því margoft hafa orðið þess dæmi á undanförunum árum að unglingar og jafnvel börn hafa fengið tóbak afhent í verslunum þeim, sem nú er lagt til að taki að sér að fylgjast með lögaldri kaupenda áfengis.

Áfengislögin geyma margs konar ákvæði sem ætluð eru til að hamla gegn sams konar markaðssókn og viðhöfð er með venjulega vöru. Miðað við ákvæði áfengislaga er áfengi ekki venjulega vara. Á undanförunum árum hefur mjög dregið úr afskiptum af beinum stjórnvalda áfengisauglýsingum. Þær auglýsingar hafa birst á vegum heildsala áfengis eða framleiðenda. Næsta líklegt er að beinar áfengisauglýsingar muni magnast verulega þegar sala einstakra tegunda verður ekki aðeins mál heildsala heldur fjölmargra smásala í landinu. Í þessu sambandi er vakin athygli á að skilgreining frumvarpsins á „sterku áfengi“ gerir svokallað „sódapopp“ að „léttu áfengi“ þótt þeir drykkir séu venjuleg blanda „sterks áfengis“ og gosdrykkja - kallaðir „long drinks“ á veitingahúsum. Þessir drykkir eru eftirsóttir af ungu fólki - áhrifagjörnu fyrir neysluhvatningu.

Við athugun þessa frumvarps þarf sérstaklega að lita til hvort sú nýbreytni, sem það gerir ráð fyrir, sé ekki líkleg til að hafa í för með sér meiri aukningu á neyslu „sterks áfengis“ að „sódapoppi“ meðtöldu, en léttra vína.

Í greinagerð segir að ólíklegt megi telja að ríkisfyrirtæki reki verslanir með hagkvæmari hætti en einkaaðilar muni gera. Í verslunum ÁTVR er rekstrarkostnaður án vörnnotkunar 9,5% af veltu. Í hvaða verslun er þetta hlutfall hagstæðara?

Virðingarfyllst,
Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins

Höskuldur Jónsson
forstjóri

Alþingi
Erindi nr. P 131/1577
komudagur 25.4.2005

LÝÐHEILSUSTÖÐ

Nefndarsvið Alþingis,
Austurstræti 8-10,
150 Reykjavík

Reykjavík 25. apríl. 2005

Efni: umsögn um frumvarp til laga um sölu áfengis og tóbaks, 241.mál, sala léttvíns og bjórs.

Erindið hefur verið borið undir áfengis- og vímuvarnaráð. Í svari þessu er því álit Lýðheilsustöðvar eftir að meirihluti áfengis- og vímuvarnaráð hefur haft það til umfjöllunar.

Ljóst má vera að markmið með frumvarpi þessu sé að auka aðgengi að áfengi með því að afnema einkaleyfi Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins og leyfa sölu á áfengi, sem í er minna en 22% af vínanda, í ákveðnum tegundum af verslunum, háð ýmsum skilyrðum.

Lýðheilsustöð hefur áður sent inn umsagnir er lúta að auknu aðgengi ungs fólks að áfengi, lækkun á áfengis kaupaldri úr 20 í 18 ár, og var varað við því og á sama við um þetta frumvarp. Margar tillögur til breytinga á áfengislögum eru til umfjöllunar í þinginu og vert að hafa í huga að ef miklar breytingar verða á aðgengi að áfengi á skömmum tíma gæti reynst erfitt að fylgjast með og greina hvaða áhrif tiltekin breyting hefur í för með sér. Sýnt þykir að allt aukið aðgengi getur leitt til aukinnar neyslu á áfengi, bæði til lengri og skemmri tíma.

Á nýafstöðnum fundi Evrópudeildar Alþjóða heilbrigðismálastofnunarinnar (WHO) kom fram að áfengisneysla í heiminum er mest í Evrópu og þá hefur dauðsföllum sem rekja má til áfengis fjölgaði um 15% á árunum 2000 til 2002. Áætlað er að árið 2002 megi rekja áfengi sem orsök alls 1.8 milljón dauðsfalla eða 3.2% af öllum dauðsföllum í heiminum.

Samkvæmt skýrslu Alþjóða heilbrigðismálastofnunarinnar frá 2002 (*The World Health Report 2002*) er áætlað að rekja megi 4% allra sjúkdóma í heiminum til áfengis og árið 2000 var áfengi í þriðja sæti af 27 sérstaklega völdum áhættuþáttum sem orsök dauðsfalla og sjúkdóma í heiminum. Ljóst má því vera að áfengi er engin venjuleg vara.

Áfengisneysla hefur áhrif á marga sjúkdóma og samkvæmt skilgreiningunni Global Burden of Disease (GBD) hefur áfengi áhrif á allt að 60 sjúkdóma m.a. eftirfarandi: fæðingarþyngd, krabbamein í munni, koki, vélinda og lifur, brjóstakrabbamein, þunglyndi, flogaveiki, áfengissýki, ýmsa hjartasjúkdóma, sykursýki, skorpulifur, umferðaslysum, drukknunum, hrösumum, eitrunum, sjálfskaða og morðum. Þá er ótalin sá félagsleg vandi og kostnaður

sem rekja má til skaða af völdum áfengisneyslu en áætlað er að heildar kostnaður þjóða af völdum áfengisneyslu sé á bilinu 1-3% af þjóðarframleiðslu (Harald Klingemann, *Alcohol and its social consequences-the forgotten dimension*, 2001) .

Mikilvægt er að gleyma því ekki að við erum að tala um líf og heilsu fólks og hefur áfengi bæði félagsleg og líkamleg áhrif á líf fólks. Um er að ræða bæði bein áhrif á þá sem neyta áfengis og óbein áhrif á m.a. fjölskylduna og annað fólk í umhverfi viðkomandi. Beinn kostnaður er t.d. samfélagslegur kostnaður vegna sjúkrahúslegu, vegna félagsþjónustu, tryggingakerfis eða annars skaða. Óbeinn kostnaður er t.d. ótímabær dauðsföll, aukin sjúkdómatiðni og atvinnuleysi. Það verður því að taka tillit til margra þátta m.a. almannaheilsu, þegar verið er að meta hvort auka eigi aðgengi að áfengi eða ekki.

Í ljósi þeirrar þróunar sem á sér stað í Evrópu, drykkja er að aukast og skaði sem rekja má til áfengisneyslu eykst í álíka hlutfalli, verður að skoða hvað hægt er að gera til að draga úr neyslunni og minnka skaðann. Í bókinni *Alcohol: No Ordinary Commodity - Research and Public Policy* , draga höfundar fram m.a. fjórar leiðir sem vænlegar eru til árangurs til að hafa stjórn eða draga úr skaðlegum áhrifum áfengisneyslu. Þessar leiðir eru:

- Lágmarksaldur við kaup á áfengi
- Einkasala ríkisins á áfengi
- Höft á sölutímum og söludögum
- Þéttleiki áfengisútsölastaða
- Áfengisgjald

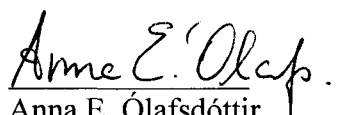
Að auki leggja höfundar til að lækkað verði mörk um leyfilegt áfengismagn í blóði við akstur bifreiða. Það er því rétt að skoða hvort ekki bæri að lækka leyfilegt áfengismagn í blóði úr 0.05 prómill í 0.02 eða 0.00 prómill sem lið í því að draga úr skaðlegum áhrifum áfengisdrykkju og að leggja til að auknu fé verði varið í tilviljunarkennt eftirlit með ölvunarakstri.

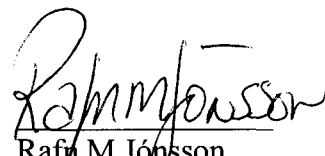
Sem dæmi um áhrif aukins aðgengis að áfengi má nefna að á árunum 1968-69 var leyfð sala á millisterkum bjór (>4,7%) í verslunum og kaffihúsum í Finnlandi. Við þetta jókst sala á áfengi um 22% í Alko (Áfengisverslun ríkisins) talið í alkóhóllítrum var aukningin 46%. Á sama tíma lauk banni við áfengisútsölum á landsbyggðinni. Þá varð einnig auðveldara að verða sér út um leyfi til reksturs veitingahúsa. 1969 fjölgaði veitingahúsum með fullt leyfi um 46% og útsölustöðum Alko um 22%. Bjórneysla jókst um 125% og á millisterkum bjór um 242%. Þrátt fyrir tilkomu millisterks bjór hélt drykkja sterks bjórs áfram að aukast og sala léttöls dróst saman um 50%. Á tímabilinu 1968-74 varð aukning á sjúkdómum sem rekja mátti til breytinga á aðgengi að áfengi, m.a. geðtruflanir af völdum áfengis um 110%, áfengissýki um 70%, skorpulífur um 20%. Meðalaldur kvenna sem leituðu áfengismeðferðar lækkaði úr 45 í 38 ár. Handtökur vegna ölvunar jukust að meðaltali um 160% hjá konum (340% fyrir konur undir 18 ára), 80% fyrir karla (230% undir 18 ára). Dauðsföll sem rekja mátti til skorpulífra jukust um 50%. Ekki var hægt að rekja þessa aukningu og álag á heilbrigðiskerfið til annarra þátta en áfengis. Í stuttu máli segja Finnar að afleiðingar aukins aðgengis að áfengi hafi leitt til mikillar aukningar á heildar áfengisneyslu. Þó að mest aukning hafi orðið á „léttri drykkju“ þá hefur þessi heildaraukning leitt til mikillar aukningar í sjúkdómum, innlögnum og dauða af þeim orsökum. Konur, ungt fólk, fólk þar sem áður var ekki útsala, lágstéttarfolk með kröpp kjör, varð hlutfallslega fyrir mestum áhrifum. Óvirkir áfengissjúklingar fóru aftur að drekka, konur juku drykkju mest, mest á aldrinum 15-29 ára, sama aukning í báðum hópum karla. Tilraunir með sölu á sterkum bjór, að hámarki 5,6%, í

verslunum í tveimur sveitarfélögum í Svíþjóð árið 1967 leiddi til söluaukningar frá 1.4 í 13.5 milljón lítra. Heildar aukningin í prósentum varð 1124% og 30% hjá samanburðarsveitarfélögum í kring. Hætta varð við tilraunina eftir ár sökum þessa. Ári seinna var enn munur á milli sveitarfélaganna sem bendir til þess að skammtímatilraun geti haft langtímaáhrif og að aukið aðgengi auki heildarneyslu (Makela, P., Rossow, I. & Tryggvesson, K., NAD, 42. kafli 2, Who drinks more and less....).

Í skýrslu sem verið er að vinna fyrir kanadíska fjármálaráðuneytið benda höfundar á að samhengi sé á milli áfengisneyslu og ofbeldisglæpa. Þar segir m.a. að rekja megi 40% ofbeldisverka til áfengisdrykkju. Þar er einnig bent á að tengsl séu á milli áráðarhneigðar og heildarneyslu áfengis og tíðni drykkju. Þá er varað við breytingum sem aukið geta á áfengisneyslu, sérstaklega ofdrykkju, ungs fólks en þær muni leiða til aukningar á áfengistengdu ofbeldi. Þeir benda einnig á að bæði Norrænar og bandarískar rannsóknir staðfesti kanadísku niðurstöðurnar um að aukið aðgengi að áfengi auki heildarneyslu þess og skaða af völdum áfengis. Er athyglinni beint að sölu áfengis í búðum og afnám einkasölu ríkisins. Þá er einnig vakin athygli á þeim aukna kostnaði sem því fylgir að auka aðgengi að áfengi. Við aukningu á áfengisneyslu um 1 lítra að meðaltali er áætlað að dauðsföll af völdum ölvunaraksturs muni aukast um 8-14% og 10% aukning á sölustöðum geti leitt til kostnaðaraukningar um 11% fyrir sveitarfélagið vegna félagslegra og heilsufarslegra vandamála. Þá er einnig bent á að þegar millisterkur bjór var seldur í verslunum áttu unglingar auðveldara með að útvega sér bjór en áður. Þá varð töluverð aukning á málum er snertu unglingadrykkju, kaupum unglinga á áfengi og ólöglegri útiveru milli ára 1993-95 en árið 1993 var einkasala afnumin í fylkinu Alberta í Kanada (*Social Responsibility as it Relates to Alcohol Distribution and Retailing: An analysis of Available Research*, í vinnslu).

Í ljósi þessarar upplýsinga og margra rannsókna sem styðja þá kenningu að aukið aðgengi að áfengi, t.d. lækun áfengis kaupaldurs og sala á bjór og víni í verslunum, er sterklega varað við því að auka aðgengi að áfengi með þeim hætti sem lagt er til í frumvarpinu. Þá er einnig ítrekað að fleiri frumvörp um aukið aðgengi að áfengi liggja fyrir Alþingi og ekki þykir ráðlegt að gera miklar og róttækar breytingar til aukins aðgengis í einu þar sem áhrifin gætu orðið mikil á stuttum tíma og erfiðar getur reynst að meta áhrif hvers þáttar. Breyting sem þessi er jafnframt í andstöðu við þau markmið sem sett eru fram í Heilbrigðisáætlun ríkisstjórnarinnar en þar er lagt til að draga úr heildarneyslu áfengis til muna. Nýjar sölutölur frá ÁTVR sýna aftur á móti að aukning var árið 2004 um 6% frá 2001 og þá sýnir neyslukönnun fyrir árið 2004 að þegar áfengi er drukkið þá drekka menn meira magn í einu en áður, miðað við könnun frá 2001, og á það sérstaklega við um bjór. Þá þykir einnig rétt að vara við þeirri hugmynd flutningsmanna í greinargerðinni að lækka áfengisgjald um 50% fram til ársins 2007. Það er því álit Lýðheilsustöðvar að það að auka aðgengi að áfengi með þessum hætti sé varasöm aðgerð með tilliti til heilsu og velferðar landsmanna og þá sérstaklega unga fólksins.

Anna E. Ólafsdóttir
Forstjóri Lýðheilsustöðvar

Rafn M. Jónsson
Verkefnastjóri áfengis- og vímuvarna

Alþingi
Erindi nr. P 131/1576
komudagur 25.4.2005

SAMTÖK ATVINNULÍFSINS

Alþingi
Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 – 10

150 REYKJAVÍK

25.4.2005

**Efni: Frumvarp til laga um sölu áfengis og tóbaks, 241.mál,
sala léttvins og bjórs,**

Samtök atvinnulífsins (SA) hafa fengið til umsagnar framangreint frumvarp um sölu léttvins og bjórs í verslunum.

Löngu er tímabært að mati SA endurskoða gildandi löggjöf um sölu léttvins og bjórs og heimila almennum verslunarfyrirtækjum að annast slíka sölu.

Samtökin vísa að öðru leyti til umsagnar Samtaka verslunar og þjónutu – SVÞ um að fjárhæð væntanlegs leyfisgjalds skv. frumvarpinu sé óeðlilega hátt. Einnig telja samtökin að fortakslaust bann við veitingu smásöluleyfis til tilgreindra sölustaða skv. 2.mgr.10.gr. frumvarpsins fái ekki staðist, ef ekki eru um aðra tegund sölustaða að ræða á fámennum stöðum á landsbyggðinni.

Virðingarfyllst,

f.h. Samtaka atvinnulífsins

Jón. R. Pálsson

Samtök ferðapjónustunnar

Borgartún 35
105 Reykjavík
Sími: 511 8000
Símbref: 511 8008
www.saf.is
Netfang: info@saf.is

Alþingi
Erindi nr. P 131/1393
komudagur 19.4.2005

Allsherjarnefnd Alþingis
Nefndasvið
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík 18. apríl 2005

Efni: Frumvarp til laga um breytingu ýmissa lagaákvæða sem varða sölu áfengis og tóbaks

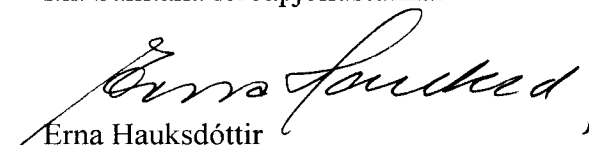
Samtök ferðapjónustunnar hafa fengið ofangreint frumvarp til umsagnar og vilja hér með koma á framfæri athugasemdum sem varða bæði það sem stendur í frumvarpinu og það sem við hefðum óskað að stæði í því til viðbótar.

Samtökin eru sammála efni frumvarpsins enda telja menn hér á bæ eðlilegra að einkafyrirtæki sjái um sölu á vöru og þjónustu en ríkið auk þess sem áfengissala í almennum verslunum út um land virðist ganga ágætlega.

Vísað er til greinargerðar með frumvarpinu þar sem lögð er áhersla á nauðsyn þess að lækka áfengisgjaldið að mun. Samtökin hafa í fjöldamörg ár barist fyrir lækkun á áfengisgjaldinu og hvetja þingmenn til þess að leggja þegar í stað fram frumvarp þess efnis.

Enn er eitt mál sem samtökin hafa lagt áherslu á en það er að breyting verði á 18. grein áfengislaganna þar sem segir að ungmenni yngri en 18 ára sé óheimil dvöl eftir kl. 20 á kvöldin inni á veitingastöðum sem leyfi hafa til áfengisveitinga. Þetta þýðir að 16-17 ára gamalt fólk getur ekki fengið sér mat (án áfengis) eftir kl. 20 inni á t.d. pizzastöðum eða öðrum skyndibitastöðum sem leyfi hafa til áfengisveitinga nema í fylgd foreldra. Það er mjög nauðsynlegt fyrir þessa staði, sem þjóna mikið ungu fólki, að ákvæðinu sé breytt á þann veg að fólki innan 18 ára sé óheimild dvöl á slíkum stöðum eftir kl. 22:00. Með því að færa tímann um 2 klst. myndi þetta mál leysast en kl. 22:00 er kvöldverði almennt lokið.

Virðingarfyllt
f.h. Samtaka ferðapjónustunnar

Erna Hauksdóttir
framkvæmdastjóri

Alþingi
Erindi nr. P 131/1492
komudagur 22.4.2005

Samtök verslunar og þjónustu
Federation of Trade & Services

Nefndasvið Alþingis
Allsherjarnefnd
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

20. apríl 2005

Efni: Frumvarp til laga um sölu áfengis og tóbaks, 241.mál, sala léttvins og bjórs

SVP- Samtök verslunar og þjónustu fagna þessu frumvarpi sem felur í sér bættu löggjöf varðandi sölu léttvins og bjórs. Samtökin hafa frá upphafi haft það á málefnskrá sinni að vinna að því að heimila almennri verslun að annast sölu á léttvíni og bjór þannig að umrætt frumvarp, sem flutt er af mörgum ungum þingmönnum í þverpólitísku litrófi felur í sér fyrirheit um að smásala með þessar drykkjarvörur færist til sama horfs og tíðkast í flestum löndum heims. Þetta staðfesti að Ísland er nútímalegt fjölmenningsþjóðfélag þar sem verslunarþjónusta mótast af neyslumynstri og viðhorfum í landinu á hverjum tíma.

SVP hafa endurtekið látið fagaðila gera viðhorfskannanir meðal almennings á kosninga- og kjörgengisaldri. Þessar kannanir hafa ætíð sýnt að meirihluti er fyrir því að léttvín og bjór verði selt í almennum verslunum og þéttrið verslunarnet einkarekinnar verslunar þannig nýtt til að jafna aðgengi landsmanna að þessum vörum.

SVP lýsa sig því samþykka umræddu frumvarpi, en telja þó að gjald það sem tilgreint er í 6.gr., 30.000 kr. vegna smásöluleyfis sé óeðlilega hátt. Ekki kemur þarna fram til hversu langs tíma leyfið nær, en umrædd athugasemd miðast við 1. ár. SVP telja að fortakslaust bann við veitingu smásöluleyfis til tilgreindra sölustaða í 2.mgr.10.gr. sé ofstjórnun, sérstaklega ef ekki eru um aðra tegund sölustaða að ræða í fámönnum byggðum.

SVP hvetja Alþingi til að samþykkja umrætt frumvarp sem bætir verslunarþjónustu í landinu og jafnar stöðu rekstraraðila.

Virðingarfyllt,

Sigurður Jónsson framkvæmdastjóri

Alþingi
Erindi nr. Þ 131/1451
komudagur 20.4.2005

**VERSLUNARRÁÐ
ÍSLANDS**

ICELAND CHAMBER
OF COMMERCE
Stofnað 1917

SAMTÖK
VIÐSKIPTALÍFSINS

Nefndasvið Alþingis
Efnahags- og viðskiptanefnd
b/t Stefáns Árna Auðólfssonar, nefndarritara
Austurstræti 8 - 10
150 Reykjavík

Reykjavík, 18. apríl 2005.

Efni: Frv. til l. um br. ýmissa lagaákvæða um áfengissölu (241. mál).

Verslunarráð þakkar nefndinni fyrir það tækifæri að fá að veita umsögn um ofangreint frumvarp. Verslunarráð hefur um árábil fært rök fyrir nauðsyn þess að huga að breytingum á fyrirkomulagi áfengissölu hér á landi. Með ofangreindu frumvarpi yrði vissulega stigið skref í rétta átt að mati ráðsins þótt Verslunarráð telji að fara megi einfaldari leiðir í þessum efnum. Þannig hefur verið það skoðun Verslunarráðs í áratugi að ekkert mæli með einkaleyfi ríkisins til smásölu áfengis. Á það jafnt við um sölu á svokölluðu sterku áfengi og léttvíni. Flutningsmenn ofangreinds frumvarps kjósa að fara einhvers konar milliveg milli sjónarmiða Verslunarráðs og sjónarmiða þeirra sem kjósa alræði ríkisins í þessum efnum. Verslunarráð getur fallist á slíka málamiðlun. Ráðið telur þó að betur fari á því að 6. gr. frumvarpsins falli brott.

Verslunarráð fagnar framkomnu frumvarpi og hvetur til þess að það nái fram að ganga.

Virðingarfyllst,
f.h. Verslunarráðs Íslands,

Sigríður A. Andersen.

Póstáritun:
Verslunarráð Íslands
Húsi verslunarinnar
Kringlan 7
103 Reykjavík

Sími: 510 7100
Bréfsími: 568 6564
Netfang: mottaka@chamber.is
Website: www.chamber.is